

OFISI YA RAISI
TAWALA ZA MIKOA NA SERIKALI ZA MITAA
HALIMASHAURI YA MANISPAA YA MOROGORO

MTIHANI WA PAMOJA WA NUSU MUHULA KIDATO CHA KWANZA

MSIMBO: 021

KISWAHILI

MUDA: 2:30 MASAA

MEI, 2025

MAELEKEZO.

1. Mtihani huu una sehemu A, B na C zenye jumla ya maswali kumi (10) tu.
2. Jibu maswali yote.
3. Sehemu A na C Zina jumla Alama 15 kila moja na sehemu B ina jumla ya Alama 70.

KWA MATUMIZI YA MTAHINI TU		
Namba ya swali	Alama	Sahini ya Mtahini
1		
2		
3		
4		
MsomiBora.com		
8		
9		
10		
Jumla		
Mhakiki		

SEHEMU A (ALAMA 15)

1. Chagua herufi ya jibu sahihi kisha andika herufi ya jibu hilo katika kisanduku ulichopewa
 - i) Dhana zipi kati ya hizi huonesha utambulisho wa mzungumzaji;
 - A) Sauti
 - B) Matamshi
 - C) Lafudhi
 - D) Mkazo
 - ii) Zifuatazo ni sababu zinazoifanya lugha ya Kiswahili iwe na hadhi kimataifa, isipokuwa;
 - A) Huunganisha watanzania pekee
 - B) Ni lugha pekee ya kiasia iliyoitambuliwa na shirika la (UNESCO)
 - C) Ni lugha pekee ya kiasia iliyosambaa kuliko lugha nyingine
 - D) Hutumika kama lugha rasmi katika jumuiya ya Afrika Mashariki
 - iii) Mama alinunua vyombo vizuri. Vizuri vyote viliwekwa kibatini. Mimi nilivipanga vizuri. Katika mfuatano wa sentensi hizo, neno vizuri limetumikaje?
 - A) Kiwakilishi, kielezi, kielezi
 - B) Kivumishi, kielezi, kiwakilishi
 - C) Kielezi, kivumishi, kiwakilishi
 - D) Kivumishi, kiwakilishi, kielezi
 - iv) Upi si umuhimu wa ushikamani wa sentensi katika aya?
 - A) Kuleta maana ya sentensi katika aya
 - B) Kufanya aya iwe ndefu
 - C) Kuleta uhusiano wa kimaana
 - D) Kuonesha ushikamani wa kimawazo
 - v) Kiimbo hufasiliwaje katika mazungumzo?
 - A) Kuzungumza na kuongea kwa sauti.

- B) Kuzungumza kwa kupandisha mawimbi ya sauti.
 C) Kupanda na kushuka kwa mawimbi ya sauti.
 D) Kuzungumza kwa kushusha mawimbi ya sauti.
- vi) Vipengele vipi vya lugha kati ya vifuatavyo hubainisha utamaduni wa mtanzania?
 A) Unasibu, salamu, mavazi
 B) Vyakula, kilimo, mavazi
 C) Nyimbo, unasibu, mavazi
 D) Salamu, mavazi vyakula
- vii) Ni chombo na nyenzo inayobeba utamaduni wa wazungumzaji wa lugha husika.
 A) Utamaduni
 B) Lugha
 C) Kiswahili
 D) Redio au televisheni
- viii) Je, neno “**nchi**” lina silabi ngapi?
 A) 4
 B) 3
 C) 1
 D) 2
- ix) “Wewe u mwembamba” neno **U** limetumika kama aina gani ya neno?
 A) Kitenzi kishirikishi
 B) Kitenzi kisaidizi
 C) Kivumishi
 D) Kitenzi kikuu
- x) ni njia mojawapo ya kufanya mawasiliano baina ya wazungumzaji.
 A) Majadiliano
 B) Uzungumzaji

- C) Uongaji
D) Usikilizaji

i	Ii	Iii	iv	V	Vi	vii	viii	ix	X

2. Oanisha dhana zile zilizo katika sehemu **A** na zilizo katika sehemu **B**

SEHEMU A	SEHEMU B
(i) Nguvu inayotumika kutamka sehemu fulani ya neno.	A) Kiimbo
(ii) Msomaji wa hadithi ndefu kusimulia kwa maneno machache.	B) Mkazo
(iii) Projecta, kipaza sauti kompyuta, simu, radio.	C) Tafsida
(iv) Hotuba, kampeni za kisiasa, Midahalo.	D) TEHAMA
(v) Hupunguza ukali wa maneno.	E) Mazungumzo changamani
	F) Msimuliaji
	G) Ufupisho
	H) Majadiliano

SEHEMU A	I	Ii	Iii	Iv	V
SEHEMU B					

SEHEMU B (ALAMA 70)

3. Onesha tofauti ya dhana zifuatazo

- i) Kidahizo na kitomeo

.....

- ii) Kamusi wahidiya na kamusi thaniya

.....

iii) Mzungumzaji na msikilizaji

.....
.....
.....

iv) Kihusishi na kihisishi

.....
.....
.....

v) Nomino na kiwakilishi

.....
.....
.....

4. Je wanafunzi wanapojifunza somo la Kiswahili katika elimu ya sekondari wanapata manufaa gani?

- i)
ii)
iii)
iv)
v)

5. Sentensi zifuatazo zinamakosa, zichunguze na kisha uziandike kwa usahihi

- i) Uji wako umeingia nzi.
Sahihi.....
ii) Hakika, kijana yule ametuwasilisha vyema.
Sahihi.....
iii) Samahanini kwa kosa nililotenda.
Sahihi.....
iv) Haikuwa lahisi sana kufika hapa.
Sahihi.....
v) Joshua wanafunzi wanafanya mtihani.
Sahihi.....

6. a) Elezea maana ya lugha.

.....
.....
.....

b) Taja na uelezee kwa mifano mifumo inayounda lugha.

i)
.....
.....
ii)
.....
.....
iii)
.....
.....
iv)
.....
.....

7. Tunga sentensi 5 kwa kutumia viunganishi vya ushikamani unavyovijua.

i)
ii)
iii)
iv)
v)

b) Taja sifa za lugha ya mazungumzo

i)
ii)
iii)
iv)
v)

8. Tunga sentensi zenye aina za maneno zifuatazo

a) N + T + N + E

.....

b) N + U + N + T

.....

c) N + T + N + U + N

.....

d) W+Ts+ T + N

.....

e) W+ t + V + E

.....

9. Bainisha vivumishi katika sentensi zifuatazo na uoneshe ni vivumishi vya aina gani.

Mfano: Jengo hili ni langu.

Hili - kivumishi kionyeshi

i) Muuguzi mpole anapendwa sana na wagonjwa.

.....

ii) Tumepata kifungua kinywa alfajiri.

.....

iii) Mtu mlemavu anahaki pia.

.....

iv) Watachuma matunda yao kesho.

.....

v) Idara zipi zitawazamini wanafunzi?

.....

SEHEMU B (ALAMA 15)

10. Darasani kwenu mwalimu aliwaachia swali la majadiliano linalohusu “**kamusi na umuhimu wa kamusi katika Maisha ya kila siku**”. Wewe kama mmoja wa wanafunzi hao fupisha majadiliano hayo kwa hoja 6.

.....

.....